

KARSTĀKĀS NODOKĻU VĒSMAS – INVESTĪCIJU FONDI

JĀNIS TAUKAČS, “Sorainen” partneris

Pasaulē vērienīgākā, Starptautiskās Fiskālās asociācijas rīkotā nodokļu kongresa pirmā centrālā tēma bija procentu atskaitīšanas ierobežojumu tendences, par ko stāstīju pagājušā gada decembra žurnāla “iFinances” numurā. Nodokļu piemērošana investīciju fondiem bija otrs 2019.gada būtiskākais kongresa temats.

Fondi var būt dažādi – regulēti un neregulēti, atvērti un slēgti, alternatīvie, hedžfondi, nekustamā īpašuma fondi utt. Tos var reģistrēt gan kā personnālsabiedrības, gan akciju sabiedrības (AS) vai trustus, gan kā citas juridiskās formas. Latvijā izšķiramas divas būtiskākās fondu kategorijas – alternatīvo ieguldījumu fondi (AIF) un ieguldījumu fondi (IF). Abi savstarpēji atšķiras galvenokārt ar to, ka IF pārvalda finanšu instrumentus (pārvedami vērtspapīri, naudas tirgus instrumenti, noguldījums kredītiestādē u.c.), bet AIF var būt visdažādākie. AIF var dibināt kā lietu kopību (arī IF ir šāda darbības forma), kā komandītsabiedrību vai kā AS. Abus fondu veidus regulē dažādi normatīvie akti. Parasti fondiem svarīgas ir trīs galvenās nodokļu maksātāju kategorijas – paši fondi, to investori un to menedžeri jeb pārvaldnieki.

PAR FONDIEM UN INVESTORIEM

Nodokļu piemērošana fondiem ir samērā smalks mehānisms, kura mērķis ir nodokļu neitralitāte, lai novērstu dubultu nodokļu piemērošanu tai pašai peļņai vairākos līmeņos. Ideālā gadījumā, piemērojot nodokļus, fonda investoriem jāsasniedz tāds pats rezultāts kā gadījumos, kad kādam tieši pieder tādi paši aktīvi kā fondam.

Tas nozīmē, ka, piemēram, situācijā, kurā Pēterim pieder apliecības IF (kuram, savukārt, pieder finanšu instrumenti), jābūt tādām pašām nodokļu sekām (gan Pēterim, gan IF), kā tad, ja Pēterim tieši piederētu šie finanšu instrumenti.

Starptautiskā līmenī fondu nodokļu neitralitāti ir grūti sasniegt, jo dažādās valstīs ir dažādi ieturējuma nodokļi, atšķirīga nodokļu piemērošana vietējiem un ārvalstu fondiem. Eiropas Savienībā (ES) citu dalībvalstu fondus gan ir aizliegti diskriminēt.

Praktiski visur fondi uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) piemērošanai ir caurspīdīgi, lai novērstu dubultu aplikšanu ar nodokļiem. Aktīvu un ienākumu īpašnieki pēc būtības ir investori, kas līdz peļņas vai kapitāla pieauguma saņemšanai ir atlikuši arī nodokļu samaksas brīdi. Vai praksē tiešām tā ir? Lai valsts varētu piemērot nodokļus tur, kur nauda nopelnīta, bet maksātājs būtu investors, paredzēti ieturējuma nodokļi izmaksu valstī vai sliktākā gadījumā – kapitāla pieauguma aplikšana no akciju vai apliecību pārdošanas.

Tomēr tālāk piemēros apskatīsim, ka ir gadījumi, kad Latvija neseko šim principam. AIF kā AS korporatīvajam ārvalstu investoram izmaksās peļņu bez UIN ieturēšanas. Nerezidenti (fiziskām personām) paredzēts ieturēt nodokli tikai no izmaksām, kuras veic AIF, kas darbojas kā komandītsabiedrības. Ja ārzemju investori pārdod savas apliecības nekustamā īpašuma fondā citam ārvalstu investoram, darījumā nav iesaistīts Latvijas UIN maksātājs, kas varētu ieturēt 3% par Latvijas nekustamā īpašuma uzņēmuma atsavināšanu. Latvijai tādā gadījumā jāpaļaujas uz ārzemnieku godaprātu. Turklāt Latvijai ir nodokļu konvencijas, kas šādu nodokli var pat nepieļaut.

Svarīgi pieminēt pāris Eiropas Savienības Tiesa (EST) lietas, kas attiecas uz investīciju fondiem. Tās aizliedz diskrimināciju (atšķirīgu attieksmi), izmaksājot dividendes Somijas un Luksemburgas fondiem (“Aberdeen Property Fininvest Alpha” lieta). Ja tā šķiet visai saprotama lieta ES, tad jau interesantāka ir cita (“Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company” lieta), kurā lēma, ka šāda diskriminācija nav pieļaujama, izmaksājot dividendes no Polijas uz Amerikas Savienoto Valstu (ASV) fondu, jo te vairs nav runa par ES tirgu vien.

Kā likums, globālu investīciju fondu dibina valstī, kur nepiemēro UIN ne fonda līmenī, ne arī ieturējuma nodokli izmaksām no fonda. Sarežģītākos un lielākos

fondos, piemēram, pensiju, investori neinvestē tieši – starp investoru un aktīvu ir virkne starpnieku. Lai izvēlētos izdevīgāko darba modeli, jāsaliek kopā formula, kurā katram nezināmajam var būt daudz variāciju. Tādēļ nav nekāda brīnuma, ka bieži vien fondu dibināšanai tiek izvēlētas jurisdikcijas, kurās ir daudz piemēru, ka viss strādā kā labi ieeļļots mehānisms.

Ar skaudību jau gadiem skatos uz Igauniju, kur nekustamo īpašumu fondi vienubrīd auga kā sēnes, par Luksemburgu nemaz nerunājot. Pēdējā laikā gan Latvijā, gan visā Baltijā jau redzēti fondi no visdažādākajām pasaules malām – Skandināvijas, Vācijas, Lietuvas, Maltas, ASV utt. Ārzemju fondi biznesam Baltijā parasti vienkārši veido meitas uzņēmumus, tādēļ aktuāls var kļūt jautājums, vai ienākumu saņēmējs ārzemēs vispār ir nodokļu konvenciju subjekts.

PAR KONVENCIJĀM

Fondu svarīgas ir arī nodokļu konvencijas (Latvijā ir diezgan labs konvenciju tīkls – 62). Vai tās ir noslēgtas starp attiecīgajām fonda un investoru jurisdikcijām, vai jaunā starptautiskā nodokļu konvencija būs piemērojama konkrētajai situācijai, vai fonds vispār ir konvencijas subjekts un bauda tās aizsardzību, vai būs iespējams investora līmenī kreditēt (vai atbrīvot) fonda līmenī ieturēto nodokli? Konvenciju labākai izpratnei piemērojami OECD (*Organisation for Economic Co-operation and Development*) paraugkonvencijas skaidrojumi, kuriem 2010.gadā veiktas būtiskas izmaiņas attiecībā uz investīciju fondiem.

Minētajos skaidrojumos noteikts, ka tie attiecas uz kolektīvo investīciju instrumentiem, paskaidrojot, ka to definīcija izslēdz privātā kapitāla fondus un hedžfondus. Komentāros ieteikts, ka konvencijām vajadzētu attiekties uz IF un to definīcijai jābūt noteiktai valstī, kurā IF darbojas. Problēmas var radīt arī tas, ka ir daudz investoru no dažādām valstīm (kuru konvenciju piemērot?) un daļa no tiem ir no nodokļu konvenciju valstīm, bet daļa nav. Tad valstis var noteikt limitu, piemēram, 51% investoru, kuru pārsniedzot būtu piemērojami konvencijās paredzētie atvieglojumi. Valstīs, kur rūpējas par investīciju fondu attīstību, piemēram, Luksemburgā, Vācijā, Īrijā, Francijā, šādas nianse jau iestrādātas nodokļu konvencijās.

PROBLĒMAS KONVENCIJU PIEMĒROŠANĀ

Viena no problēmām konvenciju piemērošanā ir tā, ka pensiju fondiem var būt milzums daudz investoru. Vai un kā viņus iespējams identificēt konvencijas priekšrocību piemērošanas vajadzībām? Turklāt – ja norēķiniem izmantota kriptovalūta? Konvenciju piemērošanai tādēļ varētu būt tīri praktiskas problēmas, jo fonda pārvaldniekam var nemaz

nebūt pieejama informācija par visu investoru identifikācijas datiem un nodokļu rezidences valsti.

Runājot par konvencijām, visvairāk iepriecināja ziņa par iniciatīvu izmantot blokķēdes tehnoloģiju, lai atrisinātu jautājumu par investoru rezidenci. OECD TRACE (*treaty relief and compliance enhancement*) sistēma var aizvietot nodokļu rezidences sertifikātus ar pārbaudāmu pašdeklarēšanās mehānismu – pārvaldnieks tik deklarē investora rezidenci, bet nodokļu administrācijas iestāde internetā to pārbauda, ja nepieciešams. Somija jau paziņojusi, ka ievieš šo mehānismu no 2021.gada. Latvijas bizness ir nomocījies ar ārzemju rezidences sertifikātu gatavošanu, it sevišķi Ministru kabineta (MK) noteikumu veidlapas dēļ, kurai vismaz dažu valstu nodokļu administrācijas pat virsū negrib skatīties. Tādēļ, dārgais Valsts ieņēmumu dienest un Finanšu ministrija, lūdzu, ieviešam arī Latvijā šo mehānismu pēc iespējas drīzāk! Pēc tāda principa jau strādā nodokļu informācijas apmaiņas sistēmas FATCA un CRS.

Nodokļu kongresa valstu ziņojumos par nodokļu piemērošanu investīciju fondiem izskanēja bažas, ka fondus varētu izmantot tā saucamajai nodokļu konvenciju pirkšanai. Proti, ja valstij A ar valsti B nav savas nodokļu konvencijas vai tā nav tik labvēlīga kā valstī C, tad valstī C var izveidot uzņēmumu investīcijām valstī B. Tā esot it sevišķi liela problēma privātā kapitāla fondiem un hedžfondiem. Tad gan valstis var ņemt talkā jaunās (OECD BEPS (*base erosion and profit shifting*) rīcības plāna ietvaros izstrādātās) pretizvairīšanās normas, lai mēģinātu apgalvot, ka klātbūtnei C valstī trūkst ekonomiskās būtības, tādējādi apstrīdot uzņēmuma nodokļu rezidenci C valstī. Tāpat mūsdienās ir bīstami strukturēt darījumus vai uzņēmumus (fondus), ja struktūras iemesls ir nodokļu ietaupīšana.

KAD KONVENCIJA VAR NEBŪT PIEMĒROJAMA?

Gandrīz vai nemaz Latvijā nerunā par pāris šī pavasara EST lietām Dānijā, kas satricināja visu Eiropu. Šajās lietās EST secināja, ka starpniekiem, kas nav attiecīgo ienākumu patiesie labuma guvēji (piemēram, holdingi, kas tikai saņem naudu un pārskaita tālāk saņemto), nebauda ne vien attiecīgo ES direktīvu (tā saucamās mātes-meitas direktīvas, kā arī procentu un autoratlīdzības direktīvas), bet arī atbilstošo nodokļu konvenciju labumus. Latvijā minētās direktīvas nav tik svarīgas, jo dividenžu, procentu un autoratlīdzības izmaksām ieturējuma nodokli nepiemēro likuma, nevis direktīvas dēļ. Tādēļ nevienu Latvijā neinteresē, ko ar saņemto naudu no Latvijas tālāk dara tās saņēmējs. Taču no šīm divām tiesu lietām izriet, ka Valsts ieņēmumu dienests (VID) varētu apšaubīt tiesības piemērot nodokļu konvencijas, it sevišķi attiecībā uz izmaksām investoriem. Proti, šīs tiesu lietas paredz katrā gadījumā individuāli izvērtēt, vai VID varētu apstrīdēt konvencijā paredzēto

” Starptautiskā līmenī fondu nodokļu neitralitāti ir grūti sasniegt, jo dažādās valstīs ir dažādi ieturējuma nodokļi

atvieglojumu (piemēram, neaplīkt kapitāla pieaugumu no Latvijas nekustamā īpašuma kompānijas akciju pārdošanas) piemērošanu uz tā pamata, ka ienākumu saņēmējs ir tikai starpnieks, nevis patiesais labuma guvējs.

PAR PĀRVALDNIEMIEM

Pārvaldnieki jeb menedžeri var saņemt dažādus ienākumu veidus – vadības maksu kā fiksētu regulāru atlīdzību vai maksu, kas piesaistīta fonda sasniegtajam rezultātam, vai pat kapitāla pieaugumu. Menedžeri var būt gan ikdienišķi uzņēmumi, gan arī personālsabiedrības. Tas viss izraisa atšķirīgas nodokļu sekas.

Saistībā ar menedžeru funkcijām un apmaksas sistēmu svarīgs var būt arī fonda pastāvīgās pārstāvniecības jautājums, ja fonds un menedžeris neatrodas vienā valstī. Ir valstis, kur fondu menedžmenta kompānijām paredzēti speciāli nodokļu izņēmumi – īpaši pastāvīgās pārstāvniecī-

bas vajadzībām. Prognozēju, ka šai sakarā nodokļu administrācijas varētu daudz vairāk pievērst uzmanību attiecīgo fizisko personu faktiskās uzturēšanās un biznesa veikšanas ilgumam dažādās valstīs, tāpat kā tas notiek ar fizisko personu nodokļu rezidences jautājumiem.

Interesanta diskusija kongresā bija par dažādām pretizvairšanās normām, kas pēdējā laikā ir savairojušās kā sēnes pēc lietus. Vai ofšorā reģistrētam fondam varētu rasties negatīvas nodokļu sekas Eiropā, ja fonda pārvaldnieks vai investīciju padomdevējs atrodas ES? Dažos no ofšoriem, starp citu, fondi ir ļoti seni un labi attīstīti, balstīti uz angļu tiesībām, tādēļ tie dibināti, nemēģinot izvairīties no nodokļiem. Tomēr jāņem vērā, ka no šī gada gan Latvijā, gan visā ES ieviesta izvairšanās no nodokļu nomaksas pretpasākumu direktīva (tā sauktā ATAD (*Anti-Tax Avoidance Directive*)), kas paredz iespēju aplīkt ar nodokļiem “mākslīgas struktūras” (pat neizmaksātus ienākumus), kuras faktiski pārvalda no attiecīgās ES valsts. Papildus varētu būt piemērojami iepriekš minētie pastāvīgās pārstāvniecības u.c. riski.

” Bieži vien fondu dibināšanai tiek izvēlētas jurisdikcijas, kurās ir daudz piemēru, ka viss strādā kā labi ieeļļots mehānisms

Fondu visnepatīkamākais nodoklis varētu būt PVN. ES PVN direktīva paredz tiesības neaplikt ar PVN vadības pakalpojumus, ja ir izpildīti divi kritēriji – pakalpojumi ir ierobežoti tikai ar fondu pārvaldīšanu un tie jāsniedz tikai likumā noteiktiem fondu veidiem. Arī Latvijas Pievienotās vērtības nodokļa likums paredz fondu uzskaitījumu, kuru pārvaldes maksai nav piemērojams PVN, ja pārvalde ir saistīta ar tiesiskām vai faktiskām lēmumu pieņemšanas pilnvarām. ES PVN direktīva pieļauj, ka dalībvalstis drīkst arī atļaut aplikt ar PVN neapliekamus pakalpojumus, lai pēc iespējas saglabātu PVN neitralitāti.

Jautājumi par PVN parādījušies arī attiecībā uz IF brokeru, kas veic izpēti un uzdevumu izpildi saistībā ar finanšu instrumentiem, pakalpojumiem. Pirms attiecīgās finanšu tirgus direktīvas MiFID II spēkā stāšanās šādas brokeru atbildības arī nebija aplikamas ar PVN. Tagad šī jaunā direktīva kontekstā ar PVN direktīvu norāda, ka var būt divu veidu brokeru pakalpojumi – ar PVN neapliekami brokeru pakalpojumi, kā arī brokeru veiktā izpēte, par ko vēl nav pieņemts gala viedoklis. Visticamāk, atbilde ir atkarīga no tā, cik būtiska komponente šī izpēte ir uz kopējā brokera pakalpojuma fona – vai tas vairāk ir brokeru (neapliekams) vai konsultāciju (apliekams) pakalpojums.

LATVIJA

Pirms UIN reformas Latvijas Riska kapitāla asociācija (LRKA) puda bažas, ka iecerētās izmaiņas nodokļu reformas kontekstā attiecībā uz AIF var iznīcināt fondu nozari Latvijā. “Nodokļu reformas ietvaros ir paredzēts, ka AIF kļūs par UIN maksātājiem. Lielākie fondu ārvalstu investori ir paziņojuši, ka nav gatavi ieguldīt Latvijas fondos, ja tie zaudēs caurskatāmību. Arī potenciālā dubultā nodokļu aplikšana, kas veidotos šādā gadījumā, fondus padara nekonkurētspējīgus ar ārvalstu fondiem,” minēts attiecīgajā LRKA paziņojumā.

Par laimi, šīs LRKA bažas nav piepildījušās, un fondi pēc UIN reformas joprojām nav UIN maksātāji. Vēl labāk – jaunais Uzņēmumu ienākuma nodokļa likums (UIN likums) paredz, ka pēc reformas arī fondi AS formā vairs nav UIN subjekti. Tātad nodokļi šādām AS piemērojami investoru līmenī, nevis pašas AS līmenī. Esmu gan dzirdējis apgalvojumu, ka attiecīgās izmaiņas nebija domātas, lai piemērotu šādu UIN izņēmumu fondiem AS formā. Arī UIN likumā un VID mājas lapā nav minēts nekas īpašs par

UIN piemērošanu AIF kā AS. “IF un AIF nav UIN maksātājs, līdz ar to tas neaizpilda un neiesniedz UIN deklarāciju.” Šķiet, ka atbilde atrodama AIF regulējošajā likumā, kurā paredzēts, ka AIF var dibināt kā lietu kopību, komandītsabiedrību vai AS, bet UIN likumā neaplikšana ar UIN norādīta neatkarīgi no AIF juridiskās formas.

VID SNIEDZAMĀ INFORMĀCIJA

Ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām, kas pārvalda IF, un AIF pārvaldniekiem ir pienākums līdz nākamā pārskata gada pirmā mēneša 20.datumam sniegt VID informāciju par visu veidu maksājumiem to pārvaldē esošo Latvijā reģistrēto IF vai AIF ieguldītājiem. Tādējādi Latvijā reģistrēts IF (tai skaitā citas valsts IF, kas reģistrējies pastāvīgo pārstāvniecību Latvijā), kā arī AIF iesniedz šādu informāciju par ieguldītāju: nosaukums vai vārds, uzvārds; reģistrācijas kods vai personas kods; rezidences valsts; adrese rezidences valstī; ieguldītājam izmaksātā maksājuma veids (procenti, dividendes, ienākumi no nekustamā īpašuma izīrēšanas un iznomāšanas, pārējie maksājumi, tai skaitā ieguldījumu fonda aplikību atpirkšana, izmaksas datums, maksājuma summa). Minētā informācija jāsniedz brīvā formā VID elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS). Te arī labi aprakstīti maksājumu veidi, un kādas nodokļu sekas tie var radīt.

IZMAKSAS UN NODOKĻI

Lai gan likums paredz, ka fondi UIN nemaksā, tas nenozīmē, ka tiem nav jāietur UIN no izmaksām nerezidentiem. Šāda UIN maksātājs skaitās ienākumu saņēmējs, nevis pats fonds. Tas būs svarīgi ienākumu saņēmēja valstī, lai varētu tur samazināt maksājamo UIN par Latvijā ieturēto UIN vai neaplikt vispār – atkarībā no dubultās aplikšanas novēršanas sistēmas.

Latvijas UIN likums paredz ieturēt UIN no šādiem maksājumiem nerezidentiem:

- par vadības un konsultatīvajiem pakalpojumiem – 20%;
- par Latvijā esoša nekustamā īpašuma atsavināšanu – 3%;
- maksājumiem uz ofšoriem – 20% (izņemot par precēm un ES un Eiropas Ekonomikas zonas publiskās apgrozības vērtspapīriem).

Latvijas fondam kā pārvaldītāju nevajadzētu izvēlēties ārvalstu kompāniju no valsts, ar kuru Latvijai nav nodokļu

konvencija, saskaņā ar kuru iespējams atbrīvot no ieturējuma nodokļa vadības un konsultatīvos pakalpojumus.

Daudz mazāks nodokļu konvenciju klāsts var atbrīvot no ieturējuma nodokļa maksājumus par nekustamā īpašuma un nekustamā īpašuma kompāniju atsavināšanu, tādēļ nekustamā īpašuma fondiem vajadzīga vēl rūpīgāka plānošana. Kaut gan, protams, nodokļi nevar būt galvenais iemesls attiecīgajiem lēmumiem.

Nenoteikta situācija var veidoties attiecībā uz izmaksām ārvalstu investoriem – fiziskām personām. Pirmkārt, investoru var būt tik daudz, ka izsekot tiem no Latvijas var būt nereāli, proti, kurš investors ir rezidents kurā jurisdikcijā. Problēmas var radīt arī tas, ka investori Latvijā nav zināmi, jo tie vairumā gadījumu neinvestē tieši (šīs problēmas attiecas arī uz juridiskām personām). No Latvijas var arī nebūt redzams, vai kāds no investoriem ir reģistrēts ofšoros.

Otrkārt, ja par Latvijas rezidentiem (fiziskām personām) viss ir daudz maz skaidrs (piemērojama 20% IIN likme), tad par nerezidentiem likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” ir teikts, ka apliekams ir viņu ienākums no AIF, kas Latvijā ir nodibināts kā komandītsabiedrība. Taču kā ar AIF AS formā? Sanāk, ka tie nav ne UIN maksātāji, ne arī ietur IIN no izmaksām nerezidentiem (fiziskām personām). Vismaz pagaidām tas izskatās pēc cauruma likumā.

Interesants ir attiecīgajos UIN likuma normu skaidrojošajos MK noteikumos minētais piemērs par UIN bāzes noteikšanu, ja fonds veic maksājumu nerezidentam, neieturot UIN, kur to bija jāietur. Proti, ja IF veic maksājumu nerezidentam 10 000 eiro apmērā un no minētā maksājuma UIN netika ieturēts (bet bija jāietur), tad IF valsts budžetā jāiemaksā UIN 2500 eiro apmērā (10 000 / 0,8 x 20% jeb 10 000 x 25%).

Šis piemērs ir interesants ar to, ka šāds UIN parasti ir sankcija Latvijas uzņēmumiem par izmaksām nerezidentiem bez UIN ieturēšanas, kur tas bija jāietur. Tātad šis jau ir Latvijas izmaksātāja UIN, ko nerezidents savā valstī, visticamāk, vairs nevarēs kreditēt. Taču kā ar likuma nor-

mu, kas paredz, ka IF nemaksā UIN? No vienas puses, likumam ir priekšroka pār MK noteikumiem, bet MK noteikumu piemērs skaidri norāda uz likumdevēja nodomu šādā situācijā iekasēt UIN. Izskatās, ka diez vai kāds Finanšu ministrijā ir iedomājies arī par šādu situāciju.

Ja es būtu IF vai AIF vietā šādā situācijā, droši vien aiz piesardzības samaksātu UIN (ja to vispār tehniski ir iespējams deklarēt EDS) un lūgtu Satversmes tiesas vērtējumu, vai šī MK noteikumu norma paplašina likumu bez tam attiecīga deleģējuma. Pozitīva nolēmuma gadījumā varētu prasīt šo UIN atgūt kopā ar 9,125% gada.

PĒCGARŠA

Iespējams, vismaz nekustamā īpašuma fondi Latvijā sāks augt kā sēnes iepriekš minēto iemeslu dēļ. Kādēļ gan investīcijas nekustamajā īpašumā neieguldīt AIF AS formā, ja tad UIN nav jāpiemēro ne pašam AIF, ne arī peļņas izmaksāšanai un dažos gadījumos – arī akciju atsavināšanai ne? Nevar izslēgt, ka šādā scenārijā nekur ar nodokļiem nepalikta peļņa no investīcijām var pat atgriezties pie Latvijas investora, kas diez vai ir bijis likumdevēja nodoms, bet gan drīzāk – blakne. Ļoti dāsni no valsts puses, jo teorijā vismaz vienā no šiem posmiem nodokli piemēro, tāpēc ka Latvija ir valsts, kur attiecīgā nauda nopelnīta. Vienīgi tiesiskai noteiktībai tik lielām investīcijām būtu svētīgi zināt, vai šī ir apzināta Latvijas fiskālā politika, kas paliks uz ilgu laiku, vai caurums, ko drīz aizlāpīs. Protams, jāatceras arī, ka AIF ir ļoti regulēts mehānisms – to uzraudzība un sarežģītība nedod pamatu optimismam, ka AIF pēkšņi kļūs par plaši izplatītu investīciju mehānismu. Toties labā ziņa no maniem komercietību kolēģiem ir tāda, ka Latvijā tagad ir normalizēti maksājumi par fondu izveidošanu, kas nu ir citu ES valstu līmenī, tādēļ cerību stariņš par šīs industrijas attīstību Latvijā tomēr vēl ir dzīvs.

Nesen man kāds klients, kurš ir pastrādājis gan Latvijā, gan Šveicē, teica, ka ilgojas pēc darba Šveicē. Kad jautāju – kādēļ? –, klients atbildēja ne mirkli nešauboties – tiesiskā noteiktība un pretimnākšana biznesam. Tas nekas, ka varbūt būs kāda nodokļu administrācijas pieļauta interpretācija, kuras dēļ valsts budžets neiegūs dažus miljonus, taču valsts ar šo pretimnākšanas politiku būs piesaistījusi jaunas investīcijas, kas atnesīs valsts budžetam daudz vairāk par šiem dažiem miljoniem. “Arī nodokļu likmes tur ir zemākas,” beigās klusi piebilda klients. Ko tam varētu likt pretī? Iepriekš minētā problemātika norāda, ka pie mums sistēmiski, biznesam draudzīgi risinājumi šādiem lieliem investoriem vēl tik meklējami. Mums pat jāterorizē uzņēmumi ar Latvijas parauga rezidences apliecībām, lai piemērotu nodokļu konvenciju atvieglojumus, tādēļ prognozes liecina, ka arī turpmāk varēsim no perifērijas vērot, cik lieliski attīstās labi ieeļļotais fondu bizness Luksemburgā vai Maltā.

” Latvijas bizness ir nomocījies ar ārzemju rezidences sertifikātu gatavošanu, it sevišķi MK noteikumu veidlapas dēļ, kurai vismaz dažu valstu nodokļu administrācijas pat virsū negrib skatīties